

V. évfolyam, 53. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - - 12 fillér.
Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1909. =

július 4. vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Rendületlenül.

(B. B.) A hónapok óta vergődő ke-serves válság szeszélyesen váltakozó jelenségei sokakból megint azt a régi sóhajt csalták ki, hogy ime megint pusztít a magyarság évezredes átka, a visszavonás és pártoskodás. Mert sok minden körülmény olyan szint adott a helyzetnek, mintha az ország vezető pártja és többsége, a függetlenségi párt épen ezekben a nehéz napokban, amikor a súlyos küzdelmek a legszorosabb összetartást tennék szükségessé, belső viszályok és egyenetlenségek között vergődnek és mintha ez a párt, amelyre most vár a legsúlyosabb, de talán a nemzetre nézve a legértékesebb hivatás, épen érvényesülésének küszöbén indulna a felbomlás, megsemmisülés felé.

Minden jó magyar embernek öröme, a való tények ezeket a sötét látszatokat teljesen megcafozták és szétfoszlatták. Most már tisztán láthatja mindenki, aki gondolkozni tud, de akinek gondolkozását a zavaros ujsághírek is összezavarták, tisztán láthatja nem ujsághíradások kombinációjából, hanem a letagadhatatlan tényekből, hogy igenis a függetlenségi párt *egységesen és rendületlenül* áll programja mellett és híven követi ennek a programnak érvényesülésén dolgozó vezérét. Láthatja mindenki, akinek tisztánlátását nem tették még tönkre a rosszindulatú céltűzatos gyanúsítások és rágalomok, hogy nem a függetlenségi pártban volt lényeges ellentét és viszály, hanem hogy voltak sokan a *függetlenségi párt*on kívül, akik mindent elkövettek, hogy zavart támasszanak a többségi pártban, mivel hogy nagyon vágytak, hogy az így támadó zavarosban halászgathassanak. Ilyenfajta elemek dirigálták azt a hetek óta tartó sajtóhajsztát, amelynek célja volt folytonos makacs hazudozásokkal, rágalomokkal és gyanúsításokkal egymás ellen uszítani a függetlenségi párt tagjait s éket verni a párt és a vezér közé. Gonosz munkájuknak volt is némi eredménye, mert sok helyütt sikerült nekik a közönség gondolkozását teljesen összezavarni, úgy hogy a hazugságok szédítő tömkelegében csak igen kevesen tudják megérezni a tiszta igazságot és sikerült nekik perfid aknamunkájukkal bizonyos feszültséget támasztani magában a pártban s különösen a párttagok nagy része és a vezér

között. Hogy milyen mesterségesen készített s mennyire minden lényeges ok és alaprólkülti volt ez a feszültség, azt fényesen bebizonyította a függetlenségi párt szerdai értekezlete és különösen az értekezlet után a pártkörben lefolyt társalgás.

Mint a hogy a hajnali ködöt szétoszlatják a felkelő nap sugarai, úgy oszlatta el a félreértések és mondva-csinált ellentétek mesterséges ködét a vezér és párttagok személyes érintkezésének meleg és világító sugara. Nemcsak az elmék értették meg újra egymást, hanem egymásra találtak és a régi szeretettel és egymással dobtantak össze a szívek; megbizonyosodott, hogy lehetnek árnyalati különbségek a függetlenségi pártban belül, hisz egy ilyen nagy pártnál egészen természetes dolog is, hanem minden árnyalat felolvad a vezér iránt való egységes érzésben, amely nemcsak a bizalomnak és ragaszkodásnak, de mindenek felett az őszinte szeretetnek érzése is.

Nem sikerült tehát a függetlenségi párt *külső jóakaróinak* megbontani a párt egységét és megszüntetni azt a domináló és Magyarország egész jövőjére elhatározó erejű tény, hogy a magyar képviselőház abszolút többsége a függetlenségi párt. Nem sikerült elhítenni Kossuthal, hogy a párt egy része az ő személye ellen tör és nem sikerült elhítenni a függetlenségi párttal, hogy Kossuth hajlandó a párt programját és különösen az önálló bankot elejteni, mert a pozitív tények mindakét irányban az ellenkezőt igazolták. Tény, hogy a függetlenségi párt egységesen kitart vezére mellett s tény, hogy Kossuth s az egész függetlenségi párt *rendületlenül ragaszkodik az önálló bank programjához*. Ha pedig ez így van, akkor a küzdelem nem végződhet másképp, mint a függetlenségi párt kormányra jutásával és az önálló bank diadalával.

Azok az ujságok, amelyek eddig a magyar sajtóban példátlan perfidiával és rosszhiszeműséggel vezették a függetlenségi párt szétrobbantására indított hajsztát, bizonyára tovább fognak hazudni ezután is. Tovább fogják hirdetni, hogy a függetlenségi pártban aknamunka folyik Kossuth ellen, tovább fogják ámitani az országot azzal, hogy Kossuth hajlandó lenne az önálló bank elejtésével is megegyezni. De hogy ezek után találnának még az országban épelméjű embert, aki hitelt ad ezeknek a

gonosz célzatu hazug híreszteléseknek, azt alig hiszem.

Hagyjanak fel azok az ujságok és az ő sugalmazóik az aknamunkával, mert világosan láthatják immár, hogy annak sikere semmiképp sem lehet. A magyar hazafias közönség pedig fogadja és várja az eseményeket avval a megnyugvással, hogy minden belső és külső, nyílt és titkos támadással szemben az egységes függetlenségi párt, az *egységes függetlenségi többség*, élén Kossuth Lajos fiával, *rendületlenül áll őrt a nemzet jogai és érdekei mellett*.

Kossuth Ferenc munkássága.

Jelentés a kereskedelmi miniszteriumról.

Kossuth Ferenc miniszteriuma, a kereskedelmi miniszterium tisztos terjedelmű könyvet küldött szét, amelyben beszámol az utolsó három évben végzett munkásságáról. A jelentés valóban tartalmas. Sok elmondani valója van és a befejezett munkákon kívül a készülő és tervezett munkáknak hosszú soráról beszél, a közlekedés, ipar- és kereskedelem sok nagyjelentőségű kivánságának teljesüléséről.

A *közüta*król szóló fejezet elmondja, hogy a kormány abbahagyta az alföldi transzverzális közut építését, mert több nagy szakaszának igen csekély a forgalmi jelentősége, megépítése pedig rendkívül drága; és mivel a kormánynak aránylag kevés pénze van utépítésre, nem foglalkozhatik addig kisebb jelentőségű utak építésével, amíg nagyobb jelentőségűeket meg nem építettett.

Az elmúlt három esztendő alatt több mint 40 *vasuti* vonatkozási *törvényt* alkotott meg a törvényhozás. Összesen 3012 kilométerrel gyarapodott az ország vasuthálózata. Nagy fejlődést mutat az államvasutak berendezésének állapota, mely 386 lokomotívval, 1907 személyszállító waggonnal és 14.375 teherkocsival gyarapodott. Az elmúlt három esztendőbe esik ezenkívül a vasuti szolgálati rendtartásról szóló nagyjelentőségű törvény megalakítása.

A vidéki állomásokon gyakori vonat- és kocsitorlás megszüntetésére számos *uj állomás* közbeiktatását és több vonalon a *második sín* párr kiépítését vette tervbe a kereskedelemügyi kormány a tíz éves ciklus programjában.

A *posta, távirda és távbeszélő* szervezetét éveken át tartó előkészítés után ez évben teljesen ujjaalakították. Elkészült és a törvényhozási tárgyalásra készen áll a távbeszélő díjak leszállítására vonatkozó törvényjavaslat.

A lefolyt három év közgazdasági és szo-

BOGDÁNY és **TÁRSA**

Budapest,
VI. Dálnok-utca 12. sz.
Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

KRON KÁROLY FIA

cég Ujvidéken tisztelettel értesíti n. é. vevőit, hogy a nyári ujdonságok lengeselyem szövetekben: mint Eolienne, pouplin, ottoman, marquissette, valamint batistok, ruhavásznak, shantung, tussor, foulard, madeirahimzések, sima és himzett piquékelmék, francia percaikok és delainek beleértve a legutolsó hetek kreációit is — raktárra érkeztek és a cég nagyszámu kirakataiban kerülnek folytatólagosan kiállításra.

ciális politikájának egyik legfontosabb eredménye az ipari munkásoknak betegség és baleset ellen való biztosításáról szóló 1907. évi XIX. törvények. A kormány a nevezetes törvény végrehajtására számos rendeletet adott ki. Végül elkészítette a kormány az új ipartörvény revíziójának tervezetét és azt az 1909. márciusában kezdődött ankéten szóbeli tárgyalás alá is bocsátotta.

Az elmúlt három esztendő alatt nagy mértékben fejlődött az iparoktatás. Iparjogvédelmi ügyünk fejlődésében nevezetes mozzanat az ipari tulajdon védelmére alakult nemzetközi fuzióhoz való csatlakozásunk is. Kidolgoztatta a kormány a szabadalmi törvény revíziójának tervezetét is.

A kereskedelmi kormány megtette az intézkedéseket az ipari törvények egész komplexumának revízió alá való vételére. A nemzetközi munkásvédelmi intézkedéseket a kormány a hazai munkások javára is biztosította. A vasárnapi munkaszünet kérdésében a kereskedelmi kormány az érdekeltek véleményének figyelembevételével új törvénytervezetet készített el. Az iparfejlesztő törvény kapcsán a kereskedelmi kormány 1907-ben részletekbe menő iparfejlesztési programot adott ki emlékirat alakjában.

A kisipar fejlesztésére, mely a mai kormányának mindig egyik legfőbb törekvése volt, számos jelentős intézkedést tett Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter. Közel három millió értékű gépet adományozott kisiparosoknak, kik azokat szép eredménnyel használják és érdekes, hogy sok kisiparosból lett az államadományozta gépek következtében gyár-iparos. A gépadományozó akcióhoz tartozik az is, hogy a kormány közös gépműhelyek létesítésével egyes községek egész iparágát egyszerre támogatja. A hazai iparfejlesztés legnagyobb sikerei a közszállítás terén mutatkoznak, melynek törvényhozási rendezése az 1907. évi III. törvényekben van meg. A törvény fölhatalmazása alapján bocsátotta közre Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a minisztertanács hozzájárulásával a közszállítási szabályzatot. A közszállítások fontos tényezője a közös hadsereg és a honvédség, amelyeknek való szállításra nézve a kereskedelemügyi kormány 1906-ban a közös hadügyminiszterrel a magyar érdekeket megóvó megállapodást kötött.

Tanév végén.

A tanévvégi vizsgálatok befejeztettek, az évről iskolai ünnepélyek lezajlottak, elhangzott az ünnepélyes Te Deum is és mindezek után a Muzsák csatornokai két óra bezárulnak, hogy úgy a tanuló, mint a tanítók és tanárok pihenőre terjenek. Ilyenkor ezután, a tanév végén a sajtóban, hivatalos és nem hivatalos körökben sok-sok anyag és alkalom nyílik az iskolával való foglalkozásra.

A sok tárgy közül mi is egyet ragadunk ki és az iskola és tanító közötti viszonyról akarunk egyet-mást elmondani. Iskola, család, gyermekek évezredek óta olyan fogalmak, amelyek egymást kiegészítik és bárha az ókorban szállóigévé

lőn: „Quem dii odere, paedagogum fecere — ez a mondás még sem illik az igazi, jól felfogott tanítói hivatásra. Mert a tanítói pálya és tanítói hivatás nemes és magaslatos hivatás, melyet nem lehet, nem szabad lekicsinyelni. Hiszen a család a legdrágább, legföltettebb kincsét bizza az iskolára, még pedig abban a szilárd és meggyőződésszerű hitben, hogy az iskola, tehát a tanítók és tanárok — úgy a férfiak, mint a nők — a gondjaira bizott gyermekeket emberekké fogják nevelni és képezni. És van-e tanító, aki nem tartaná lelkiismereti dolognak, hogy a beléje helyezett bizalomnak meg is feleljen? Mert ha nem erre törekszik, ha a gondjaira bizott gyermekek nevelését mellékes dolognak tekinti; ha legjobb akaratát és tudását nem ennek a nevelésnek és képzésnek szenteli teljes mérvben s ha nem oda irányul minden törekvése, hogy nemes és magaslatos hivatásának teljesen megfeleljen: akkor nem hivatása magaslatán álló tanító, hanem bérenc, akit az Istenfia példájára ostorral kell kiütni a templomból. Mert ha van templom a szó legszöbber értelmében, úgy az iskola az. Nem egyedül a népiskola, hanem minden néven nevezendő iskola, valamennyi tan- és nevelő-intézet. Épp ezért nemcsak a tanítókra vonatkoztatjuk fent mondottakat, hanem ugyanazon mértékben a tanárookra is.

Az igazi, lelkesedő és hivatáskész tanító és tanár pontosan és lelkiismeretesen teljesíti nehéz, fáradságos és időrabló feladatát. Ezren és ezren vannak a laikus közönség körében, a társadalomban, akik örömmel és élvezettel emlékeznek iskoláéveikre, mert tanítóik és tanáraik atyai vagy anyai barátaik voltak, akiknek oda irányult fő- és minden törekvésük, hogy tanítványaikból derék embereket neveljenek és képezzenek, akik lelkesedni tudjanak mindenért, ami jó, igaz és nemes, akik tehát az emberiség hasznos tagjává lesznek, fentartani segédkezők és nem rombolni törekvők.

És itt eljutottunk ahhoz a ponthoz, ahol a tanév végén visszapillantunk az iskola működésére és munkájára. Látni fogjuk, vajon megfelelt-e nemes és fenséges feladatának, vajon igazolta-e a szülők megtisztelő bizalmát? Nem szükség épen a legelőkelőbb és legműveltebb körökhöz tartoznunk, hogy ezt megítélhessük. A legkisebb kunyhóban is, ahol igaz emberek laknak, ha még oly szegények, megvan az iskola feladata iránti érzék, ott is tudják megbecsülni és méltányolni, vajon helyes mederben folyt-e gyermekeiknek, akik szegényes viszonyok közt nőttek fel, iskolai nevelése és képzése. Igen sokan nagy férfiak, halhatatlan szellemek, akiknek nyomor- és inségteli kunyhóban ringott hölcsőjük, épen az iskola lelkiismeretes és becsületes munkája által lettek azzá, amik. De azoknak is nagy a számuk, akiknek képességeit és tulajdonságait az iskolai felületesen, mellékesen vette figyelembe és így egy talán nagy elmének csiráját fojtotta el és megfor-

ditva: igen sokan vannak olyanok is, akik mint tanulók, bárha nem voltak tehetségesek, szülőik állása és viszonyai következtében — mert az iskola túlnagy súlyt helyezett erre — kiválóan előnyben és elsőbbségben részesültek, ámde később, az élet igaz küzdelmeiben nem váltak be, s nem tudták megállni helyüket. Mindezekből világosan kiderül és következik, hogy a tanítóknak és tanároknak komolyan és lelkiismeretesen kell a feladatukat teljesíteni, s kell hogy valódi atyai vagy anyai barátaik legyenek tanítványaiknak.

Ternovszky Margit Ujvidéken.

Érdekességek egy primadonnáról.

Nagyon kevés művész nő csinált még oly tüneményes karriert, mint Ternovszky Margit, az előkelő urasszonyból lett primadonna. Alig fél esztendővel ezelőtt lépett fel legelőször színpadon és ma már országos neve van, diadalmas, fényes, nagy sikerekre tekinthet vissza, rövid művészi pályája mindvégig ragyogó.

Természetesen ez a nagy művészi tehetség régtől fogva meg volt már Ternovszky Margitban. Gyönyörű szép hang, mesés muzikalitás, elragadó tánc és csak az alkalom kellett arra, hogy a bájos szép fiatal asszony, akinek egyéniségéből a finomság és a temperamentum szinte kisugárzik, — érvényre juttassa csodálatosan fényes tehetségét.

Miután meghódította a vidéki közönséget, bemutatkozott a fővárosban is. Augusztus kir. hercegasszony védősége alatt és jelenlétében rendezett fényes hangverseny keretében mutatkozott be, mint koncert énekesnő és diadalmas sikert aratott. Meghívták az őszre vendégszereplésre a kir. Operába és majdnem valamennyi fővárosi énekes-színház szerződéssel kínálta meg. Nagy Endre író évi 24 ezer korona kezdő fizetéssel akarta primadonnának lekötni Ternovszky Margitot a Modern Színházhoz, míg Beregi Géza, impresszárió, aki a Fráter-féle hangverseny turnékat rendezi, még fényesebb ajánlattal kívánta lekötni a művészasszonyt, hogy az őszől kezdődőleg Fráter Loráddal együtt hangversenyezzenek.

Egyik ajánlatot sem fogadta el a művészasszony, aki ma is minden idejét tanulásra fordítja. Mazzantini, a kir. Opera volt baletmestere naponkint délután pontosan megjelenik a művészasszony lakásán és tanítja táncolni a bájos asszonyt, aki pedig eddig is mélyen táncolt. Másik mestere a művészasszonynak a kassai színház művészkarmestere: Csányi Mátyás. Egy kitűnő zenész, akinek egész sereg értékes zeneműve forog már kezében és most is a kir. Opera készül Péter abbé című csodaszép operájának előadására. Csányi Mátyás elragadtatással beszél zseniális tanítványáról. A művészasszony különben rövidesen Párizsba megy, ahol képeztetni fogja tovább hangját.

A budapesti nagy koncerton Ternovszky Margit együtt szerepelt Jászay Mari, Szamosi Elza, Fráter Loránd, Raskó Géza és más előkelő művészekkel. Valamennyiüket elragadta Ternovszky Margit művészete és Jászay Mari, aki pedig, amint ismeretes, roppant fukar az

elismerésel podiumról fejezte ki — Gy

A mű fordítja m tán abban ujvidéki k Ternovszk A pri dal együtt

E Julius alkalmáb „Határőr

Az a pártolás, szesített erőnkhoz jához h tudással ezentul a függetl ország f szabadsá

E pr s e küze gett kér jóindulat részesite megujita

Telek lenségi rendkivt tározatta viselőnk tanusitot magatart Árpádho vetkezők

Kér fias ün netem ban ig jesiten előtt c Báirmi

Önk. magyar a alapja c szövetség miniszter

nak 70, L nak 30 k nyozott. N alkalmáva ideig munk parancsno segélyezés bizt. társa zett leira gunk fent l. Ferenc Ó Felség alkalmábó érzett el/s abból Ön kívánjuk, a régi jó teljesithes

Dalör Daloskör

elismerésekben megölelte és össze csókolta a podiumról lelépő szép asszonyt és e szavakkal fejezte ki elragadtatását:

— Gyémánt van a torkában.

A művészasszony tanul és tanul. Erre fordítja most minden idejét. A napokban aztán abban a nagy műélvezetben lesz része az újvidéki közönségnek, hogy gyönyörködhetik Ternovszky Margit művészetében.

A primadonna Újvidéken Fráter Loránddal együtt hangversenyen fog fellépni.

Előfizetési felhívás.

Július hó elsejével, a III. évnegyed alkalmából új előfizetést hirdetünk a "Határőr"-re.

Az a szeretetteljes támogatás és pártolás, melyben olvasóink eddig részesítettek, arra buzdít és kötelez, hogy erőnkhez telhetőleg, lapunk programjához hiven, a legjobb akarattal és tudással szolgáljuk olvasóink érdekeit ezentul is és segítsük diadalra vinni a függetlenségi és 48-as párt Magyarországra függetlenségére, önállóságára és szabadságára irányuló elveit.

E program mellett fogunk kitartani s e küzdelem sikeres folytathatása végett kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy jóindulatu támogatásukban továbbra is részesíteni és az előfizetést mielőbb megújítani sziveskedjenek

HIREK.

Teleki Arvéd gróf az újvidéki függetlenségi pártkörhöz. Az újvidéki függetlenségi pártkör mult vasárnap tartott rendkívüli közgyűléséből egyhangu határozattal üdvözölte országgyűlési képviselőnk a mai politikai válságban tanusított hazafias és tántoríthatatlan magatartásáért. *Teleki Arvéd gróf Balla Árpádhoz* intézett sürgönyében a következőképen válaszolt:

Kérem pártkörünk részére a hazafias üdvözlésért legmelegebb köszönetemet tolmácsolni. Mi itt a központban igyekszünk kötelességünket teljesíteni. Pártelnök ur az ország színe előtt derekasan megtette a magáét. Bármilyen következzék, nem csüggedünk Teleki.

Önk. tűzoltók megjutalmazása. Az I. magyar ált. biztosító társaság tűzoltóság-
alapja c. alapítványból a magyar orsz. tűzoltó szövetség ajánlata alapján, a m. kir. belügyminiszter önk. tűzoltóink közül Kaszt Jakabnak 70, Lapitz Imrének 40 és Kleiner Mihálynak 30 kor. jutalmat, illetve segélyt utalványozott. Nevezettek ugyanis a Sitto-féle tüzeset alkalmával megsérülvén és több-kevesebb ideig munkaképtelenek lévén, Zanbauer Ágoston parancsnok által az orsz. tűzoltó szövetségnek segélyezés végett felterjesztettek. Az I. m. ált. bizt. társaság nevezettekhez egyénenkint intézett leiratát e szavakkal végzi: "Társaságunk fent nevezett tűzoltó segélyalapítványt I. Ferenc József király és Erzsébet királyné Ő Felsegeik ezüstlakodalmanak ünnepélyes alkalmából a kitünő magyar tűzoltók iránt érzett elismerésének jeléül létesítette, s midőn abból Ön jól megérdemelt segélyben részesül, kívánjuk, hogy tűzoltói hivatását ezentul is a régi jó egészségben s a régi buzgósággal teljesíthesse.

Dalünnepély. Az újvidéki polg. magyar Daloskör ma vasárnap, július hó 4-én a lö-

völde helyiségeiben nagyszabású dalünnepélyt rendez, mely az eddigi élénk érdeklődés és városszerte megnyilvánuló előkészületek után itélve, kedvező idő esetén nagyarányúnak ígérkezik. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély jövő vasárnap, július 11-én fog megtartatni. *Dalünnepély:* kezdete délután 4 órakor. Séta hangverseny, igen érdekes és mulattató látványosságok: az ünnepély fénypontja lesz a 60 gyermekből álló dísz felvonulás. Felkéretnek a t. szülők, hogy gyermekeiket 5--10 éves korig, kik részt óhajtanak venni ezen gyermekünnepélyen, sziveskedjenek Gyenizse Károly egyesületi titkárnak bejelenteni. A részletes műsor a dalünnepély előtt egy külön alkalmi újságban fog megjelenni. A rendezőség költséget nem kimélve, igen érdekes külföldi ujdonságokkal fogja a n. é. közönséget meglepni. *Esti műsor:* kezdete 6 órakor. 1. Kéler Béla: Magyar nyitány, előadja a zenekar. 2. Erney József: Az országos magyar dalgyűlés felhívása, férfikar. 3. Erkel Ferenc: Hymnus, férfikar zenekisérettel. 4. Szent-Gály Gy.: Üdvözlő kar, férfikar, zenekisérettel. 5. Schlögel: Magyarország virágai, zenekar. 6. Thern K.: Dalünnep, férfikar. 7. Kéler B.: Retraite, zenekar. 8. Lányi E.: Régi Nóta, férfikar. 9. Egyessy: Szózat, férfikar, zenekisérettel. 10. Altmann: Hunyadi induló, zenekar. — Végül tánc.

Kálvin-ünnep. Az újvidéki református egyház presbyteriuma intézkedése folytán abban az ünnepben, melyet a világ összes református népe Kálvin János reformátor születése 400 éves fordulóján rendez, méltó részt vesz az újvidéki magyar református egyház közönsége is. Folyó hó 10-én vasárnap délelőtt pont 10 órakor a helybeli református templomban *ünnepélyes isteni-tisztelet* lesz, melyen Isten ama nagy szolgájának és a keresetény egyház ama nagy reformátora emlékének áldoz nagy hálaadással Újvidék református polgársága.

Kinevezés. Dr. Demetrovics Vladimir polgármester Buttó Ferenc újvidéki lakost ideiglenes minőségben hordójelzőnek kinevezte.

Verseny tárgyalás. Az újvidéki királyi ügyészség hivatalos helyiségében e hó 30-án d. e. 9 órakor árlejtés fog tartatni, még pedig az újvidéki központi és a kir. ügyészség területén levő j. b. fogházakban letartóztatott foglyok és rabok rendes élelmezésének, valamint a betegek számára orvosi rendelvényszerint kiszolgáltató *étadagok* és élelmi szereknek 1910. jan. 1-től 1912. dec. 31-ig leendő együttes biztosítására. Az ajánlatok legkésőbb jul. 29. déli 12 óráig nyújtandók be. — A közelebbi feltételek a kir. ügyészség hivatalos helyiségében (földszint 37) naponta d. e. 9—12 óráig megtekinthetők és megtudhatók.

Kácsolövészet eredménye. Mult vasárnap, jun. 27-én a kácsaalaku céllapokra 150 m. távolba összesen 540 lövés tétellett s a találó lövések száma 96. Találó lövésért nyertek: Hesz Fr. 26, Lobenstein K. 19, Witz F. 13, Emberi M. 12, ifj. Zanbauer 8, Weichert M. 7, Derner L. 7, Massong 4 db kacsát. Mély lövésért díjat nyert: Hesz Fr. (szeg), Emberi M. és Massong (V). Ma vasárnap, jul. 4-én a 10 körű 150 m. távol céllapokra lönek.

Hirtelen halál. Sztojadinovics Markó cipézmester péntek este 7 órakor Peics-utca 31. szám alatti lakásán hirtelen rosszul lett és meghalt. A hullát a gyanus halál okának megállapítása céljából rendőrségünk a városi kórházba szállította.

Anyakönyvi hír. Az újvidéki anyakönyvi hivatalnál f. junius hó 25-től július 2-ig beje-

lentett születések száma: 19, még pedig 9 fiu, 10 leány; meghalt: 19.

Colosseum Bioszkop. Napról-napra zsúfolt házak mellett mutatja be a törvényszék mögötti téren felállított helyiségben a colosseum bioszkop vállalat a legújabb világeseményekről felvett mesésen sikerült mozgófénykép felvételeket. Mindennap új változatos műsor szórakoztatja a közönséget, mely megérdemelt pártfogásban részesíti ez egyben szórakoztató és tanító vállalatot.

A B. Bodrog vm. tűzoltó-szövetség ez idei közgyűlését jun. 27-én tartotta meg. Apatinban, még pedig versenyekkel összekötve. Az apatini önk. tűzoltó-egylet ugyanakkor fenállása 30. évfordulóját ünnepelte. A megyéből mintegy 500 tűzoltó jelent meg, köztük az újvidékiek 20 taggal. A versenyekben 7 önk. tűzoltó egylet vett részt, melyek közül az I. csoportbeli (kocsifecskendő iskolai és gyors szerelése) versenyben Óverbász I., Csantavér II. díjat, Szond és Vajszka pedig elismerő oklevelet nyertek. A II. csoportban (billenő mozdonyfecskendő) Bács I., Bezdán II. díjat és Kishegyes elismerő oklevelet kapott. Az egyéni versenyben Kantó Fer., Warnus F., Pavlovits (Bács), Hartwein, Rumpf (Verbász) és Mannheim, Ács. (Kishegyes) kisebb, értékes tárgyakat kaptak, ezenkívül Wilpert Jakab apatini alparancsnok és Weltner apatini titkár, Salapáti K. óverbászi, Kuzmán M. bezdáni és Csányi L. vajszkai alparancsnokok csapatjaik szakszerű kiképzéseért szintén 1—1 díjjal lettek kitüntetve. A versenyeket díszmenetelés fejezte be Vojnic István alispán, szövetségi elnök előtt. Délben társas ebéd volt, mit délután Vojnic István elnöklete alatt, a közgyűlés, majd az apatini önk. tűzoltók által bemutatott gyakorlatok és támadás követtek. Este a nagyhirű zombori Troubadour-társaság kitünően sikerült és sok-sok tapsot aratott Cabaret-estélye következett, melyet tánc fejezte be. Mondani sem kell, hogy a kiváló vendégszeretetükről messze ismert apatini közönség mindent elkövetett, minden specialitásával kedveskedett, csak hogy a vendégek jól érezzék magukat s kedvesen emlékezzenek otttartózkodásukra.

A bolgár király — tűzoltó. A Kóburg Fülöp herceg tulajdonát képező kalányi kastély (Selmebánya mellett), amelyben most Sándor bolgár király, felesége és Boris trónörökös időzik, komoly veszedelemben forgott. A kastély melletti község ugyanis lángba borult és felgyújtással fenyegette a kastélyt. A bolgár király maga vezette a tűzoltást.

Szabadka tisztii főorvosává Dr. Günther József, Günther igazságügyminiszter fia nevezetett ki.

A Dmke palánkai flókja és a palánkai dalárda e hó 4-én Szépligetén, a kaszinó helyiségeiben táncmulatsággal egybekötött dal-estélyt rendez.

A kukoricatermes veszedelme. Egy szabadkai parasztagda e héten egy üveget hozott be a polgármesteréhez, melyben különös, sárga színű kukacok hemzsegték. Ezek a kukacok ellepik a kölest, meg a kukoricát és lerágnak annak tövét, teljes megsemmisítéssel fenyegetve a különben szép fejlődésnek indult kukoricát. A kukacokat a budapesti rovarügyi intézetbe küldték fel.

Ritka családi ünnepet ült a napokban Nagy András temerini napszámos, akinek 4 leánya közül három egy napon esküdt meg.

Magyar érzelmű horvát. A legközelebb elhunyt szekeláci Knezsevics Márk ny. vezérőrnagy életrajzi adataiból csak utólag tudtunk

meg egyet-mást, ami figyelemre és feljegyzésre méltó. T. i. hogy mint a volt katonai határőrvidék szülöttje és mint határőrvidéki tisztnek a fia a vinkovcei és belovári hadapród iskolában nyerte katonai kiképzését és fiatalabb korában a határőrvidék ezredeiben szolgált, később pedig Zomborban, Budapesten, Kecskeméten és Marosvásárhelyen volt állomáson. Második hazáját, Magyarországot annyira megszerette, hogy midőn 1895-ben 40 évi szolgálat után nyugdíjba lépett, Szabadkán, majd nemsokára Ujvidéken telepedett le s magyar érzelmeit nemcsak nem titkolta soha, de 4 fiát magyar nevelésben is részesítette. Az elhunyt résztvett az olasz hadjáratban, a königráti csatában és az okkupáció idején mint százados a Bihács melletti Szekelác várat vette be, mely hőstetteért „Szekelác” előnévvel lovagi rendet és a hadi vaskorona rendet kapta.

Az ifjuság az alkoholizmus ellen. Az orsz. alkoholelles Liga a most lefolytatott érettségi vizsgálatok alkalmával azzal a nyílt felhívással fordult az érettségizett ifjúsághoz — közte az ujvidékiekhez is, hogy legyen segítségére a szesz italok elleni küzdelemben, tehát a szokásos érettségi bankettet se tartsa meg, mert sok ifjunál ez a kárhozatos ivásnak a kezdete.

Vasut Bácska és Bánát között. A kereskedelemügyi miniszter Zakó István zentai, Fekete Adolf és Biró József budapesti lakosoknak a zentai *Tisza-parttól*, illetőleg hajórakodó állomástól kiindulólág Zenta város belterületén át a Bácsbodrog vármegyei egyesült h. é. vasutak Zenta állomásáig, innen folytatólág Felsőhegytelek, zentai alsó- és középszállások, Kávia, Toronyos és Külsőpuszták érintésével és Bácsstopolya község belterületén át a máv *Bácsstopolya* állomásáig és folytatólág Bajsa község, Roglatica pusztá, Gyulafalva és Kerény vagy Csonoplya községet érintve, a máv *Zombor* állomásáig, innen Bezdán község belterületén keresztül a dunai hajó-rakodó állomásáig és ezen vonalnak Bácsstopolya állomásából való kiágazással Kossuthfalva és Pacsér községek határain át a máv *Bajmok* állomásáig, végül Zenta állomástól a tervezett Zenta—csókai rendes nyomtávu helyi érdekű vasut sínpára közé beillesztendő keskenyvágnyu vonalvezetéssel Csóka állomásig s innen folytatólág egyrészt Hodics, Száján és Tiszahegyes községek és Nagyikinda város belterületén át a máv *Nagyikinda* állomásig, másrészt Monostor és Feketető községeken át a máv Valkány állomásáig vezetendő keskeny nyomtávu gőzüzemű helyi érdekű gazdasági vasutvonalra az előmunkálati engedély érvényét megújította.

Piszkos mérleg használata. A belügyminiszter érdekes rendeletet küldött a törvényhatóságokhoz. E rendelet szerint, aki üzletében *piszkos* mérleget használ, az az 1879. évi XL. tc. 107. §-ba ütköző kihágást követ el és cselekménye az 1876. é. XIV. tc. 7. §-a szerint minősül.

A megyei telefonhálózat. B. Bodrog vármegye törvényhatósága legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy felterjesztést intézzen a kereskedelemügyi miniszterhez, melyben kéri a megyei telefonhálózat teljes kiépítését. A vármegye ezen határozata mindenesetre előbbre viendi a megyei telefonhálózat ügyét és kiépítését, mert a hálózat, ha mint eddig, csonka marad, nem sok előnyt nyújt.

A tanfelügyelőség köréből. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Vrabely* Istvánt, a B. B. vármegyei kir. tanfelügyelőséghez berendelt

áll. elemi isk. tanítót a nógrádmegyei tanfelügyelőséghez szolgálattételre rendelte.

Nyilvános vegyvizsgálati állomás. Szabadka város tanácsa elhatározta, hogy nyilvános vegyvizsgálati állomást rendez be, amelynek vezetésére okleveles vegyész részére pályázatot hirdetnek. Az új állás 3000 kor. fizetéssel, megfelelő lakpénzzel és a vegyvizsgáló állomás tiszta jövedelmének 20 százalékaival jár.

Uj idők. A hosszú nyári délutánok unalmas óráit vidámmá és kellemessé tudja varázsolni Herczeg Ferenc kitünő hetilapja, az *Uj idők*, amely a magyar irodalom legjelesebbjeinek munkájából közli azoknak színejavát, regényt, elbeszélést, cikket, verset. A külföldi szépirodalom minden jelentősebb munkáját is feltaláljuk benne, cikkeiben mindenkor aktuális és érdekes eseményekhez szól hozzá, a maga előkelő modorában. Képei között a magyar és a külföldi művészek alkotásainak legjavát közli; aktuális illusztrációi pedig a legfrissebb eseményekről tájékoztatnak. Eleven, elmés és okos szórakoztatónk az *Uj idők*, amelynek minden egyes száma a legelőkelőbb irodalmi színvonalon áll, Mutatványszámot kérsre díjtalanul küld a kiadóhivatal Budapest, VI. Andrassy-ut 10.

Dispensaire Szabadkán. A szabadkai „Szeretet” c. nőegylet védnöksége alatt e hó 1-én nyílt meg a délvidék első tüdőbeteg gondozó intézete, melynek működése alapja a dispensaire-rendszer, amelynél a betegek az intézetbe bejárnak, megvizsgáltatnak, életmódjukra kioktatást, orvosságot s esetleg anyagi segílyt is nyernek. Közegészségügyi szempontból mindenesetre igen fontos és áldásos működésre van hivatva ez az intézet.

Az 1909-ik első félvéne elteltével a *Pesti Hirlap*, hazánk legelterjedtebb s legnagyobb terjedelemben megjelenő lapja, kibocsátotta szokásos előfizetési felhívását. Megtudjuk ebből, hogy a Pesti Hirlap ez évben is rendkívüli kedvezményben részesíti előfizetőit, akik karácsonyi ajándéku kapják a *Pesti Hirlap nagy képes naptárát*, egy egész évig haszonnal forgatható, valódi almanachot, gazdag szépirodalmi és közhasznu tartalommal és a legérdekesebb képek egész tömegével. Másik rendkívüli kedvezmény, hogy a *Pesti Hirlap* előfizetői féláron rendelhetik meg a legjobb divatlapot, a Szabóné-Nogáll Janka szerkesztésében megjelenő *Divat-Salont*. Hogy a Pesti Hirlap egyes mindennapi rovatai: Esti levelek, Mindennapi problémák, Vidéki esetek, Szerkesztői üzenetek — való specialitások, azt már a művelt magyar olvasóközönségnek mondani is felesleges. Műszaki újdonságok, kertészeti közlemények egészítik ki a Pesti Hirlap speciális rovatainak sorozatát. Szóval a politika és társadalom napi eseményeinek megbeszélésén kívül eredeti és külföldi regények, elsőrangú szépirodalmi írók tárcaí, mulattató és hasznosan oktató közlemények teszik a lapot általánosan kedvelt olvasmányává a művelt magyar közönségnek. S habár ma elismerten leggazdagabb tartalmu napilap, az ára negyedévre csak 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fill. A *Divat-Salonnal* együtt negyedévre 9 kor. Kiadóhivatala: Budapest, Váci-körut 78.

Diana sóborszosz mint háziszor kapható az egész országban. Köztudomásu, hogy bedörzsölésekre a legalkalmasabb. Nagyon kellemes hűsítő. Az összes üzletekben febedörzsölésre és borotválkozás után arcfecskendezésre az urak használják. A fájdalomkat azonnal csillapítja. Maszirozásra általáno-

san minden házban csakis *Diana sóborszosz* használnak. Egy tüveg 40 fillér.

Osikos - és „Henneberg”
Kookás - selyem, 1 35 kor.-tól
Shantng - feljebb, **hémentve**
Amue - és **vámmentesen.**
Minta postafordul-
tával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
Seidenfabrikt. **Henneberg in Zürich.**

Felelős szerkesztő: **Pap Sándor.**

Laptulajdonos: **Balla Árpád.**

Igazgató: **Zanbauer Ágoston.**

Közgazdaság.

Lucernások telepítése.

Az egymást követő takarmány szűk évek valóságos csapásként nehezdednek hazánkra, s kétségbe ejtik gazdaközönségünket, mert szép fejlődésnek indult állatállományunkat hirtelen leromlásra, elértéktelenedésre vezetik, sőt időszakonként az állatállomány apadását eredményezik.

S ez öt-hat év óta így tart már, sőt a meteor joslása szerint még az idei évvel sem nyer befejezést, pedig már is előre látható, hogy a jövő tél sem lesz bő sem szénában, sem szalmában.

Gondolkoznunk kell tehát azon, hogy mely takarmány az, mely nagy termés hozama mellett a szárazságot jól állja, hogy abból azután nagyobb területeken biztosítsuk gazdaságunk részére a takarmány hozamot. Ezeket a takarmányokat csak a nagyon mélyen gyökerezők között kereshetjük, mert természetes, hogy mennél mélyebben ereszti le valamely növény gyökérzetét a talaj mélyebb rétegeibe, annál több nedvességhez jut ezuton még száraz években is. — Ilyenek általában véve a pillangós virágúak a lucerna, lóhere félék, melyek közül különösen a lucernát érdemes mindenütt ott termesztetni, ahol az jól megterem, mert a legnagyobb hozamot s a legjobb minőségű takarmányt szolgáltatja.

A lucerna rendkívül mélyen gyökerező növény, miért is a talaj részére nagyon jól és mélyen előkészítendő, amit bő termésével fog meghálálni. Talaját lehető mélyen kell részére megmunkálni, s a mélyen a szántóeke után altalajturóval megjáratni. — Természetesen dus trágyázást kíván, de nem annyira légeny-dus trágyákat — maga is légeny gyűjtő lévén — mint inkább könnyen oldható foszfortartalmu trágyát, szuperfoszfátot, amely oldott állapotban a talaj mélyebb rétegeibe lehatol, dus táplálékot nyújtván a gyökérzetnek. — Az újabb tapasztalatok szerint a lucernát nem szükséges védő növényvel vetni; egymagában vetve sokalta hamarabb ad dus kaszálást. — Meglevő lucernásainkat pedig ápolás, gondozás által igyekezzünk fenntartani s termését fokozni. El ne mulasszuk pl. ősszel a buza-
vetés befejeztével lucernásainkat keresztül-kasul felboronálni, a melynek megtörténte után kat. holdanként 200 kg. szuperfoszfátot szorjunk ki reá, melyet a téli nedvesség nemcsak felold, de le is visz a hajszálygökerekhez, miáltal a következő évben kétszeres termést biztosítunk. Enyhítsük ilyen módon a takarmányhiányt, mert csak így biztosíthatjuk állattenyésztésünk jövedelmezőségét.

A m. kir. államvasutak MENETRENDJE.

Érvényes 1908. október hó 1-től.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:07 és 7:51 órákor és délután 1:55 órákor.

Zomborból Ujvidékre reggel 3:10 és 6:51 órákor és délután 3:46 órákor.

Ujvidékről Jitelre reggel 6:54 és délután 5:25 órákor.

Jitelről Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1:15 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:00, 9:15 és délután 4:56 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:45 órákor.

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:27, 7:55 (gyors), 10:42, délután 4:29 (gyors) és 7:22.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5:20, 10:30 (gyors), délután 1:22, 4:05 és 6:48 (gyors) órákor.

Szabadkáról Budapestre reggel 4:55, 9:50 (gyors) délután 1:52, 6:37 (gyors) és 11:50 órákor.

Ujvidékről Zimonyba reggel 3:48, 8:53, 12:25 (gyors), délután 1:54, 4:23, 8:44 (gyors).

Zimonyból Ujvidékre reggel 7:20, 7:48 (gyors), 10:28, délután 3:48 (gyors), 7:02.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:22 órákor és délután 1:15 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6:45 órákor, délután 12:57 és 4:23 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10 délután 3:03 és 7:47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3, 8:18 és délután 2:35 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:40, 11:45 és délután 1:32 órákor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10, 7:20 és délután 1:10 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor 10:25, délután 2:02, 6:55 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Szabadkára reggel 3:39, 8:08 (gyors) 11:30 és délután 4:25, 8:56 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4:33, 10:32 délután 1:42 és 7:05 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:51, 10:05, délután 3:28 és 7:18 órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órákor, délután 1:47, 6:53, 9:10, 11:05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:48 és 11:30, délután 3:10, 4:55, 6:34, 8:10 órákor.

Hirdetések.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfruhához	1 szelvény 12 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 15 korona
legendő, csak	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt tekete szalonruhához 20 K.-ért, szintgy felöltözöveget, turistalódot, selyemkamart stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindonütt Ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előző, a melyeket a magánéve élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősen meg. Szabott, legcsoább árak. Örösi választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Menetrendmódosítás.

a kisterenye-kisujszállási vonalon.

F. é. július 15.-től kezdve a kisterenye-kisujszállási vonalon a jelenleg Hevestől-Kál. Kápolnáig közlekedő és Hevesről este 7 óra 20 perckor induló vegyesvonal forgalmon kívül helyeztetik, ellenben Pusztataskony-Abádszalóktól Kál. Kápolnáig egy új vegyesvonal helyeztetik forgalomba.

E vonat Pusztataskony-Abádszalókról reggel 4 óra 48 perckor fog indulni és Kál. Kápolnára reggel 6 óra 35 perckor érkezni, hol csatlakozást talál a Kál. Kápolnáról reggel 6 óra 51 perckor Miskolc felé induló személyszállító tehervonathoz.

Az ellenirányban pedig a jelenleg Kál. Kápolnától Hevesig közlekedő és Kál. Kápolnáról délután 5 óra 29 perckor induló vegyesvonal forgalma Pusztataskony Abádszalóig kiterjesztetik és oda 7 óra 14 perckor érkezik.

A részletes menetrendre nézve a kifüggesztett hirdetések nyújtanak bővebb felvilágosítást.

Budapest, 1909. június hó 25-én.

Az igazgatóság.

Szliács

Zólyommezgye — Felsőmagyarország legelsőrendű női fürdője. A kontinens egyedüli (Vasuti-allomás) természetes vasas hőforrása.

Az idény május 15-től szeptember 5-6 végeig tart.

A saját kezelés alatt álló Radvánszky-féle épületek házesortjában (két legmodernebbül berendezett 120 lakosbát magában foglaló szálloda, melyek közül a „Bristol“ 1902-ben teljesen ujonnan lett felépítve, e házban lakik dr. Grünwald kir. tanácsos, orvos és dr. Herezeg Imre a Tauffer klinika v. orvosa is; egy családi villa Huszka Samu étterme, a folyó évbén is a következő kedvezmények nyerhetők: 1. Előidény május 15-től június 15-éig, 2. 40% árkedvezmény ugy az elő- mint az utóidény alatt. Lakásmegrendeléseket és mindennemű tudakozódást azonnal elintéző a Radvánszky-házak gondnoka:

Korcsek Pál, Szliács.

Eladó.

Attila-utca 3. számú ház

szabad kézből eladó.

Bővebbet ugyanott.

Keresek augusztus elsőjére három vagy négy szobás lakást, lehetőleg a belső városban.

Értesítéseket kér **MAYER JÓZSEF**

3-3

Ferencz Józseftér 2.

Omnibusz.

Egy könnyű járatu, jó karban tartott omnibusz, mely főleg vidéki vendéglősök számára igen alkalmas, szabad kézből, olcsón eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

63. sz. 1909 vhtó.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végreható az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1908. évi Sp. II. 1363/3 számú végzése következtében Dr. Lustig Nándor ujvidéki ügyvéd által képviselt Weiner és Klauber cég javára 622 k. 72 f. s jár. erejéig 1909. évi február hó 20-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1853 k. 80 fill. re becsült következő ingóságok, u. m.: pálinka hordókban, szoba- és üzlet berendezések nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szablyai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 82/1 számú végzése folytán 622 kor. 72 fillér tőkekövetelés, ennek 1908.

évi november hó 30. napjától járó 5% kamati, 1/2% váltódíj és eddig összesen 55 kor. 32 fillérben bírólágg már megállapított költségek erejéig; Nádolyán alperes lakásánál leendő megtartására 1909. évi július hó 15-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsablyán 1909. évi június hó 27-én.

Schaller István,
kir. bír. végrehajtó.

503. vhtó. szám 1909.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1909. évi V. 576. számú végzése következtében dr. Lustig Nándor ujvidéki ügyvéd által képviselt Mikin és Stojkovits ujvidéki cég javára 635 kor. 93 fillér s jár. erejéig 1909. évi március hó 18-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 1420 kor-ra becsült bolti áruk és felszerelvények nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1909. évi V. 576/2. számú végzése folytán 635 kor. 93 fillér tőkekövetelés, váltódíj és eddig bírólágg már megállapított, költségek erejéig Ujvidéken alperes cég üzletében Szűcs-utca leendő megtartására 1909. június 13-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1909. július hó 1. napján.

Basch Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Eladó ház.

Petőfi-utca 14. sz. Balla-féle ház, 5 szoba, előszoba, konyha, zárt folyosó és istálló és raktárhelyiségekkel szabad kézből rendkívül kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítással Hajós Miksa ur szolgál az Ipar- és Kereskedelmi takarékpénztár titkára Kossuth Lajos-utca 49.

Ugyanott bérbeadó: egy műhelynek is használható szép, tágas raktárhelyiség és egy nagy istálló több lóra.

**ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐHÉSZLETEK**

TELJES JÓTÁLÁSSAL

ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINT HETŐK.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT

BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELSŐRENDŰ SZIVÓGÁZTELEPEK ÜZEMKÖLTSEGE. LŐERŐ ORÁNKINT KB. 12-2 FILLER ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA. ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Galamb - utca 9. szám alatti ház igen jutányosan eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgálnak.

Schwarz testvérek
Ujvidék, Háltér 12.

6-6

Tudomásul.

Van szerencsém a t. közönség és üzletfeleim szíves tudomására hozni, hogy mindennemű *villamos berendezéseket, házi vezetékeket, erőátviteli munkát, kirakatberendezéseket, reklam-világítást* jótállás mellett és mérsékelt áron elvállalok, valamint mindennemű *vízvezetési, klozet és fürdő-berendezéseket*, nemkülönben *házi-sürgöny* berendezést elvállalok.

E szakmába vágó összes javítások eszközésére vállalkozom. Tisztelettel
2-10 **Bernold Lipót és társa.**

EGY SZŐLŐTELEP

gyümölcsfákkal, szép nagy, 3 szobás lakással gazdasági mellékhelyekkel, előnyös feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást ad **Kempl György** tanár Zrínyi-utca 33.

Ugyancsak a *Mátyás király-utca 14. a)* szám alatti új ház, vasutól 5 pernyi távolságra, szabad kézből eladó. 5-5

A Kosárpár részvény-társaság Szabadkán

képviselőt és raktárát Ujvidékre és környékére vonatkozólag Cselikovits testvéreknek, Ujvidéken

Petőfi-utca 2. szám adta át. — Itt tehát állandóan *gyümölcs-, saláta-, baromfi-szállítókosarak, szeneskosarak* és minden e szakmába vágó cikkek, ugyszintén *fagyaport* is, de csak *nagyobb vételeknél* 2-2 kaphatók.

Nevelő-intézet.

A „Szegedi Deák-Otthon” mint fiu-nevelő-intézet nemzeti és felekezeti külömbiség nélkül vesz fel növendékeket, kik a középiskolák bármelyikébe, a tanító-képzőbe, a kereskedelmi, polgári iskolába járnak. Ellátási díj évi 400 korona. Bő tájékoztást nyújtó prospektust készséggel küld

Bohn Károly
2-3 igazgató.
Szeged, Tisza Lajos-körút; telefon 514.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX VIZ
ÜDÍT-GYÓGYÍT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fűvény-képződésnél a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult

Orvosilag ajánlva.
Képviselőt és főlerakat: Dietzgen Imre
9-12 Fia cégnél Ujvidék.

Gőztéglagyár.

Fraunhoffer, Marx és Schneider Ujvidéken ajánlják legjobb minőségű és szép kivitelű *fali-, gép-, kut-, lépcső-, kövezőtéglákat és cserepeket*, francia biztonsági duplahornyu szélfogóléccel ellátott *átfedő tetőcserép* és a hozzávaló *kupcserép* kátrányozott és anélkül 2020. szám stb. a legolcsóbb napi árak mellett.

Megrendelések alkalmával kérjük a nagyérdemű közönséget megbizottunkhoz, **Profuma Károly** urhoz (*Zrínyi Ilona, ezelőtt Kigyó-utca 14. sz.) fordulni.* 3-10

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhívnél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésével sölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **Dr. Richter gyógyszerára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 nos. Mindennapi szétküldés.**

WAGNER TESTVÉREK, UJVIDÉK.

Főtér, saját ház Pazar berendezés, látványosság. **Telefon 105.**

ALAPITTATOTT 1866-ban.

Fűszer, csemege-, sajt, saját termésű borok, valódi szerémi szilvrium kereskedés.

Bel- és külhoni borok.

Likörök
Zöldség
Gyümölcs és hal
Conservok
Vadak
Hízalt szárnyas
Finom felvágott és hús-
Neműek.

Legfinomabb teák.

Jamaika rum
Tea sütemény
Kugler-Gerbeaud
Sütemények és bonbonok
Mézeskalács
Libamáj
Szárnys és tengeri rák
Pástétomok.

Ünkrozott gyümölcs.

Töltött francia
Dinnye
Magyar és francia pezsgők
Kassai s prágai sodar
Angol husos szalonna
Füstölt lasec
Óriás kelet-tengeri hering.

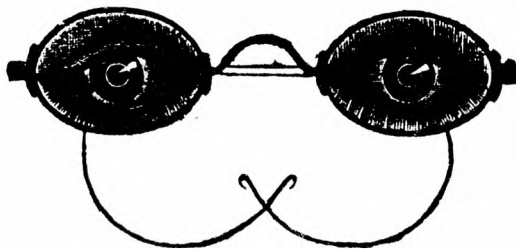
Ozsonnák és jourok részére hideg plattnik és halak diszes elkészítését elvállaljuk.

Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek, vidéki megrendeléseket ingyen csomagolásban a beérkezési napon adunk postára.

Árlap ingyen és bérmentve.

Lakodalmi és alkalmi ajándékok

legolcsóbb bevásárlási forrása

KRAUSZ SAMU

órás-, ékszerész- és látszerésznél
UJVIDÉK, Ferencz József (fő)-tér 3.
az „Erzsébet” szálloda mellett.

órák-, ékszerek, arany és ezüst áru, ugyszintén Argentor-esüst és Chinaezüst áruk a legszebb kivitelben és a legolcsóbb árak mellett.

Szemüvegek és orrcsüptetők valódi Rathenowi kristály üveggel jótállás mellett.

Egyedül jó ezüst tisztító víz üvege 40 és 60 fill.

Kitűnő és finom bor

saját hegyi szőlőből a mai naptól fogva 1 litertől kezdve dugaszolt palackokban minden időben kapható alulirotnál, még pedig literenkint

1 üveg finom asztali bor 60 f. 1 üveg finom rizling 70 f.
1 „ „ gyenge siller (Fuchs) 60 f. 1 „ „ vörös Bodeaux 1-60 f.
1 „ „ siller bor 60 f.

A palackért 20 f. betét szedetik, mely azonban a palack visszaszállításakor megtérítetik.

Boraimat 50 litertől felfelé, nagyban is árusítom. Finom és jóízű borok kedvelőinek és barátainak ajánlom, hogy legalább próbakisérletet tegyenek.

Ujvidék, 1909. június 3.

5-6

Georgievich János,
Kossuth Lajos (fő)-utca, 3.

4993. tkvi 1909. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

Az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schattelesz Fülöp ujvidéki lakos végrehajtónak Bartos János ujvidéki lakos végrehajtást szenvedő ellen 98 kor. 3 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kérelem következtében az 1881. LX. tc. 144. §-a alapján s a 146. §. értelmében az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság területén levő, az ujvidéki 274. sz. betétben A. † 1. sorsz. 348 hrsz. a. felvett Mátyás király-utca 7. és Hunyadi-utca 1 sz. alatt levő ház és a benne levő ingatlanokat Bartos Jánost (nős Weisz Annával) illető fele részre az árverés 1800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi augusztus hó 28-ik napjának d. u. 3 órakor az ujvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi

hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár 2/3-án alul eladatni nem fog.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, azaz 180 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-ső napján 3333. szám alatti kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átadogatni.

Ujvidék, 1909. június hó 17-én.

Az ujvidéki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Juhász,

kir. törvényszéki bír.

Szerémi borozó

UJVIDÉKEN.

Kenyér-utca 28. szám.

a Központi Hitelintézettel szemben.

Ebben a borozóban kizárólag Schwarz József ur legkiválóbb saját termései kerülnek. Saját fűzésű bortörkölye és szilvavirumi Kamenicán a Paraga hegyen fekvő 20 holdas szőlőjéből peharankint és zárt palackokban mérsékelt árakon kerülnek kimerésre.

Megrendelések hordókban 50 litertől feljebb Schwarz Testvérek c. Irodájában Háltér 12. sz.

alatt felvételnek.

Az étkezőben lehet jó és olcsó ételket kapni. 27-50

Miért vesz minden szegény és gazdag

19-25

DIANA sósborszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.
Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA SÓSBORSZESZ.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

Akik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha DIANA-sósborszeszt visznek magukkal. Mert a DIANA-sósborszesz ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. Hajón utazókat megóvjva a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipálását, a gyakori mandula- és toroklobot; fogzásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólérhetlen, kiváló izomerősítő szert nyerne a DIANA-sósborszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát- és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedül készítő: **Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körut 5.**

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Használt „DIANA sósborszesz” üvegeket nem veszünk vissza.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett

Egy üveg Diana sósborszesz 44 fillér.

Egy n. üveg Diana sósborszesz 1 kor. 10 fillér.

Egy legn. ü. Diana sósborszesz 2 kor. 20 fillér.

Hivatalnokok, díjnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálsabb szert nem találnak a DIANA-sósborszesznél, amely a sok ülésből származó, elmaradhatlan bajok ellen a leghatásosabb, biztosan ható szer.

Mint arcápoló szer,

a legkiválóbb a DIANA-sósborszesz, amely eltünteti a mitesszereket, az arcot simává, tisztává varázsolja. Sikeresen alkalmazható izzadás ellen, valamint szájbűz megszüntetéséhez. Fürdővizben, mosdóvizben használva, a testnek bámulatos rugékonyságot, üdeséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szenvedők állítása szerint a DIANA-sósborszesz biztosan hat és a legolcsóbb házi szer.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA SÓSBORSZESZT

minden házban?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel:

Mert erősíti és edzi a testet.
Mert erősíti és edzi a csontokat.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.
Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.
Mert a has masszirozása által a széklet teljesen rendbe jön.
Mert a bányászok a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlnak.
Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel,

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

Matkovits

szobafestő
és mázoló

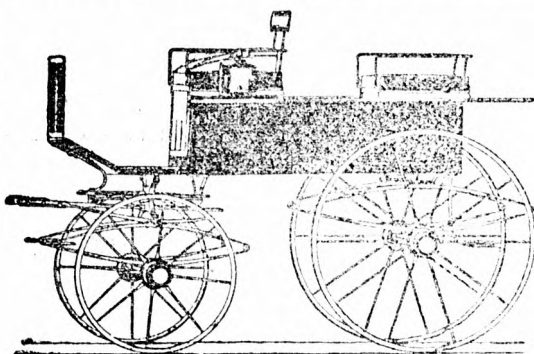
Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45.
ÖRMÉNYTEMPLOMHÁZ.**Eladó ház.**A Teleski-utca 13. és
templom-utca 1 sz. alatti
ház előnyös feltételek

mellett szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető *Teleski-
utca 13. sz. alatt.* 3-3**Eladó butor.**Elköltözés miatt olcsón eladó
Megtékinthető Péterváradon
Zeughaus, I. em. délelőtt 8-12
és délután 2-6. 1-2Futókocsik, kétkerekű kocsik, homok-
futókocsik, hajtókocsik, vadászati haj-
tókocsik, coupék nyitott és félfedeles
kocsik, landau kocsik, omnibuszok
mentőkocsik, halottaskocsik

valamint mindennemű

luxus- és üzleti- kocsik a legeggy-
szerűbbtől a legfinomabb kivitelig.**Hajlított kocslalkatrészek nagybani
gyártása.**Használt kocsik javíttatnak vagy
becseréltetnek.... Legújabb kitüntetés: ...
... London 1908. arany érem. ...

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Első délmagyarországi koci- és gőzhajlítógyár gőzfűrésztelep

REICH MÁTYÁS ÉS LEBHERZ KÁROLY

Megyei — interurbán Telefon 134.

UJVIDÉK, (a Limán-on).

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványvízforgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Boldizsár, idült gyomor-
baj ellen
Borszéki Fökut, az ásványvizek királya,
kőszvény ellen
Borszéki Kossuth, vöröszegénység ellen
Bodoki Matild, alkális savanyúvízBaross, vesebaj ellen
Borhegyi, húgyhajtó
Boholti, üdítő víz
Előpatáki, sárgaság ellen
Felsőrákosi Mária, légesőhurut ellen
Hargitallgefi, üdítő italHorgász, étvágygerjesztő
Kászton-fökut (Salutaris), jód és lithium
tartalmu
Répáti, ógvényes ásványvíz
Székely-Selters, idült gyomor-
bajok ellen
Szojkal, cukorbetegség ellenKérdezze meg az orvosát
és megtudja, hogy a

természetes ásványvíz

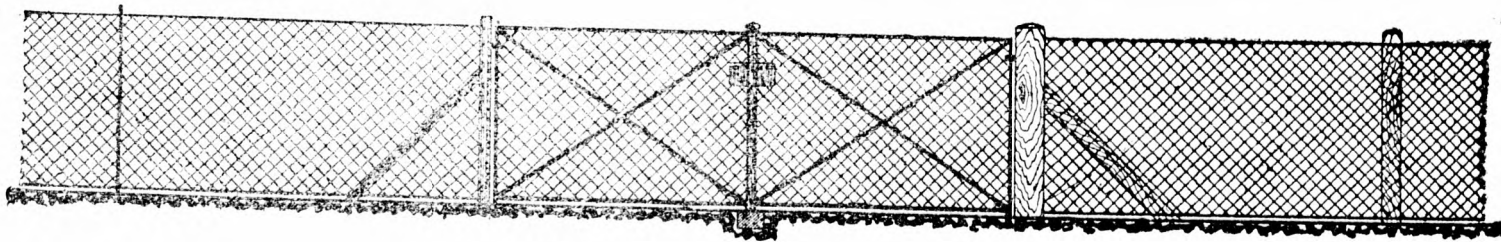
gyógyhatása és kollema-
zása is össze nem
hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

FŐRAKTÁROSOK: Dietzgen Imre Fiai és Wagner Testvérek.

OLCSÓ SODRONYKERITÉS!Sodrongépfonatok vas- és horganyzott sodronyból,
a sodrony vastagsága és fonatúrbőség szerint négyszögméterenként

30 fillértől feljebb K. 1-20-ig.

WITZ FERENCZ,

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

sodrony-szövet-, fonat-, rács-, matracz- és szitaárú-gyár

UJVIDÉK Buzatér 15.

Képes árjegyzék és költségelőirányzatok ingyen és bérmentve.

Szolid, gyors és pontos kiszolgálás!